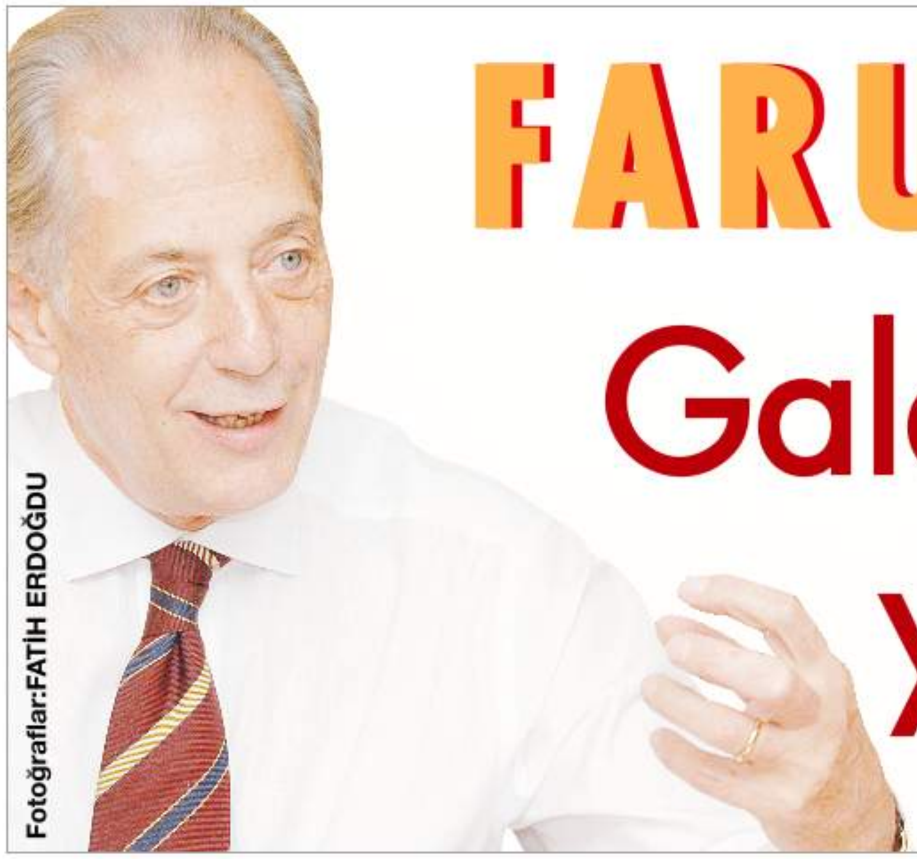

Fotoğraflar:FATİH ERDOĞDU

FARUK SÜREN

Galatasaray iyi yönetilmiyor

TUĞBA HACIBAYRAMOĞLU

Başarılarla dolu bir hayatın ardından kabuğuna çekilmiş pekte kimselerin aklına gelmez olmuştu **Faruk Süren**. Oysa ki sadece Galatasaray'ın değil, Türk futbol tarihinin en başarılı başkanlarından biriydi. Önce başkanlığı, ardından da bir bir şirketlerini kaybetti, ama umudunu yitirmedi. "Umudunu kaybetmezseniz dimdik ayakta durursunuz" diyen Süren, Galatasaray markasının darbe alsa bile itibarını yitirmediğini düşünüyor. Uzun süredir sessiz kalan Süren'i dinlemek ve Galatasaray'ın kurtuluş reçetesini okumak isterseniz bu keyifli sohbeti kaçırmayın derim...

- Galatasaray'ın en parlak döneminin başkanıydınız. UEFA Kupası, Süper Kupa ve 4 yıl üst üste şampiyonluk kazanan biri olarak unutuldunuz gibi...

Şahıs olarak unutmuş olabilirler ama bizim 1996-2001arasında gerçekleştirmiş olduğumuz sportif başarılar unutulmaz. Bunlar da zaten Galatasaray kurumunundur. Belki de unutmak istiyorlar yoksa unutamazlar.

- Sizin için 'iyi bir finansman yöneticisi değil' **yorumları yapıldı. Doğru buluyor musunuz bu yaklaşımı?**

Bence yanlış... Pek çok projeyi Türk spor kamuoyuna ilk defa biz getirdik; statların takımlara verilmesi, halka açılma gibi... Dönemimizde ülke tarihinin en önemli ekonomik krizini yaşandı. Gecelik faiz 7000'lere fırladı, Yönetimi devrettiğimizde 13 milyon dolarlık banka kredimiz kalmıştı. Bugün 70 milyon dolardan bahsediyoruz. O yüzden dönemimizde finansal başarısızlık vardı demek son derece yanlış. Ne yapacağımızın planını ve uluslararası anlaşmalar yaptık. Bu anlaşmaları iptal edip hem para hem de itibar kaybedersiniz. Yanlış olan bu...

- AIG tercihi doğru muydu?

Elbette o bir finansal ortaklıktı. Bazılarına göre olmayan AIG, Manchester United'a sponsor oldu. Dört yıllık anlaşma yaptı, forma reklamı için senede 28 milyon dolar para ödüyor. AIG'nin CEO'suna sormuşlar *"Ne yapıyorsun senin İngiltere'de piyasa boşluğun mu var"* diye. O da *"Ben M.United'i değil Asya'yı satın aldım"* demiş. Çünkü bu takımın Çin'de İngiltere'nin nüfusu kadar seyircisi var. Hedefimiz buydu. Adımız Çin'de, Kore'de duyuluyordu. Hedefleri koyduk, ama uygulayamadık.

- O süreç uygulansaydı Galatasaray bugün borç batağından kurtulur muydu?

En azından stadı finanse ettirebilirdi. AIG dünyanın en büyük mali sigorta kuruluşudur. Bir sürü fonu var. AIG de stadın gayrimenkul finansmanını çok rahat kullanabilirdi. AIG fon olduğu için gidecekti ama bunu hemen itilaf yapıp cebine 23 milyon dolar koyup 9 milyon dolar tazminat ödeyip 2 milyon dolarak yakın harçlar, hakem avukat ücretleri gibi ödemelerde yapılınca rasyonal bir düşünce olmadı. Projelerimizi devam ettirebilseydik bugün tüm sorunlar halledilmiş olacaktı.

- Fatih Altaylı "Yaptıklarımızı Fenerbahçe sonradan yaptı ama iyi yaptı" **demişti. Bu söze katılıyor musunuz?**

Evet, Fenerbahçe sonradan yaptı ama son derece iyi yaptı... Son derece iyi durumdalar, onları kutluyorum.

- Fenerbahçe - Galatasaray farkı açılıyor mu?

Fark açılıyor ama kapanmayacak kadar büyük değil. Samimi ve rasyonel bir düşünceyle bunu hep birlikte çözüme ulaştırabiliriz ama samimi olunması lazım.

- Galatasaray markası büyüdü yükseldi ama bugün markanın değeri düştü gibi?

Erozyona uğradı ama yine de uluslararası tanınmışlık açısından önde. Çabuk toparlanabilir ancak rasyonel birliktelik şart. Hem sportif hem de mali badireleri başka kulüpler de atlattı. 2003'te Barcelona'nın 230 milyon Avro borcu vardı. Genç bir ekip geldi ve bir miktar işletme sermayesi koydu. Galatasaray'da bunu yapabilir.

- Özhan Canaydın **bunu yapabilir mi?**

Canaydın bütün vaktini Galatasaray için harcıyor ama verimliliğini ölçmek gerek. Galatasaray için iyisini düşündüğü bir gerçek ama her dönem değişik bir yönetim kuruluyla geldi. Gelenler işi öğrenene kadar dönemleri bitiyor.

- Canaydın kendine karşı isimleri bir sonraki seçimde listesine alıyor?

Siyasi dehası tartışılmaz zaten... Birçok polikacı gibi *"Önemli olan iktidar olmaktır"* diyor ve politikasında başarılı oluyor. Ancak mali sıkıntıları çözebilecek gerçekci ve ticari hedefi yok. Galatasaray'ın bu sene şampiyonluğu kaçırmasındaki neden de hedefsizlikti.

- Sizinle ve Canaydın'ın oğluyla sorunlar yaşayan Haldun Üstünel**'in yönetime alınması için ne diyorsunuz?**

Şahıslar üzerinde durmak yanlış. Başkanın tercihidir. Ama Galatasaray etiği ile bağdaşmıyor. Canaydın *"Prensipler değişmek için konmuştur"* diyor ama bana uymaz.

- Adnan Polat **ve** Ergün Gürsoy **da Canaydın'ın listesinde. Başkan adaylıkları da söz konusu olabilir?**

Ergun Görsoy'a geçmiş olsun... Onun başkanlığa aday olacağını zannetmiyorum ama Adnan Polat olabilir. Marta kadar daha çok zaman var. Bence Galatasaray'da değişim şart. Değişimde taze, genç, kısmen tecrübesi olan programlı bir ekibin göreve gelmesi lazım.

- Öyle isimler var mı?

Öyle yetenekli isim vardır Galatasaray camiasında...

- Fatih Terim**, Görsoy, Dürüst gibi pek çok ismi biraraya getirip başarılı oldunuz. Sırrı neydi?**

Yöneticilik sırrı... İnsanlara başarılı ve mutlu olabilecekleri görevleri vermek gerek. Biz gülebiliyorduk, eğlenebiliyordu, bir takımdık. Gözümüzün ucuyla baktığımızda anlıyorduk. Fatih Terim son derece değerli birikimli, karizmatik bir kişiliğe sahip lider vasıflı biriydi ve başarılı olduk.

*"Ben liseli değilim, **Alp Yalman** da liseli değil... Bence liseli-lisesiz ayrımı çok yanlış. Neticede liselinin arkasında okullu olmak demek. Dolayısıyla başka bir okulda, başka bir üniversitede okumuş olabilirsiniz. Galatasaray Lisesi eğitimi zengin bir okul."*

“Feldkamp futbol zekâsı bakımından son 50 yılın en önde gelen isimlerinden bir tanesi. Yaşı hiç önemli değil ama Feldkamp'tan sonrasını da düzenlemeleri gerekirdi. Benim tercihim eğer Feldkamp'ı seçeceksem, **Bülent Korkmaz**'ı onun altına getirirdim. Bülent Korkmaz son derece inatçı ve son derece hırslı bir insan. Galatasaray'ı da biliyor. O da Bülent'e bildiklerini verince Ferguson modeli gibi çok uzun yıllar başarının temelleri atılırdı. Ama dışarıdan biri gelirse öğrenir ve gider.”

“Ali Sami Yen'in üst hakkı anlaşmasında bizden kaynaklanan sebeplerden dolayı davalık olduk. Mahkeme kararı lazım. Seyrantepe'yi devlet yapacak ve Galatasaray orada maçlarını oynayacak. Ama başka gösteriler için Galatasaray Kulübü gelir alacak mı bilemiyorum. Ali Sami Yen için bizim planımız buydu. Riva arazisi 1 milyon 200 bin metrekaredir... 200 bin metrekaresini antrenman sahalarına ayırırdım. Florya'nın daha genişini ve gelişmişini yapardım. 1 milyon metrekaresini de müteahhitle anlaşarak Florya'yı değerlendirirdim.”

İşte reçete: Değişim şart, tabii para da

- Terim için erken gönderildi, kalsaydı çok büyük başarılar kazanılırdı demiştiniz?

Fatih Terim ayrılmasaydı başarı çizgisi daha da artardı. Nasıl M.United'da **Alex Ferguson** 20 yıldır teknik adamlık yapıyorsa, o da devam edebilirdi.

- Galatasaray-Fenerbahçe maçı sonrası yaşanan tatsız gelişmeler, taraftarlarla kongre üyeleri arasında artan kopukluk için ne söylersiniz?

Vahim bir hata. Böyle bir şey ancak Galatasaray'ı yıkmak için yapılır. Lise mezunlarının tüzük gereği zaten ayrıcalıkları var. Ama taraftarla kongre üyelerini ikilem içine sokmak doğru değil. Taraftar desteği olmadan bir takım ayakta duramaz. Taraftar bilet alır, forma alır kombine alır. Şimdi kaç tane kombine satılacak? Fenerbahçe 30 bin kombine satıyor. Biz 10 binlere gelmiştik. Şimdi belki 2 bine düşecek. Yazık günah değil mi? Bir markayı bu kadar erozyona tabi tutmak çok kötü.

- Canaydın'ın Hıncal Uluç'u hedef alması doğru muydu?

Talihsiz bir yorum... Değerli bir spor yazarını Fenerbahçe-Galatasaray maçının olaylarının sebebi olarak göstermek çok kötü. Bunu sürçülisan olarak değerlendiriyorum.

- Siz olsaydınız Mecidiyeköy'deki araziye karşılık Seyrantepe'yi yapar mıydınız

Kesinlikle kaçırmazdım... O anlaşmayı kirasını ödememekten dolayı iptale gidiyorlar. Trafiği düzenleyip kesinlikle Mecidiyeköy'de kalırdım. Planımız trafiği rahatlatarak hafta boyunca stadı kullanmaktı.

- Aziz Yıldırım ve Yıldırım Demirören hakkındaki düşünceleriniz neler?

Aziz Yıldırım başarılı bir çizgi sergiliyor. Fenerbahçe gelirlerini ve giderlerini dengeledi ve kulüpte alacağı da kalmadı. Beşiktaş da iyi yolda sanırım.

- Annezin avukat olduğu için daha anne karnındayken mahkeme salonlarına gidip gelmişsiniz, kader yeniden sizi o salonlara itti, değil mi?

Evet kader... Ekonomik hayatta iniş çıkışlar çoktur, önemli olan morali bozmamak. Bazen küçülerek büyümek, bazen uzağa atlayabilmek için geri çekilmek lazım. İyi bir ekip kurduk üstesinden geliyoruz.

- İsviçre'de kayağı özlediğinizi söylemiştiniz?

Kayağı çok seviyorum ama artık İsviçre'de değil. Ülkemizde de harika yerler var; Sarıkamış gibi...

- Nerede hata yaptım sorusunu sordunuz mu?

Evet sordum, vermiş olduğum yetkileri denetlememekten.

- Çok mu fazla güvendiniz?

Evet, o arkadaşlar yolsuzluk yaptı demiyorum ama denetlemek lazım. Yani patron daha sık denetlemeli, hep orada olmalı.

- Yeniden başkan olur musunuz?

Gerek yok. Biz görevimizi yaptık. Şimdi genç insanların aday olması lazım. Tecrübelerimizden faydalanmak istiyorlarsa emirlerine amadeyiz.

- Kırgın mısınız Galatasaray'a ya da birilerine?

Galatasaray camiasına kırgın değilim ama zor zamanlarımda desteklenmediğim de ortada.

- Düşenin dostu olmuyor mu?

Olmaz genelde.

- Galatasaray'ın kurtuluş reçetesine ne yazarsınız?

Değişim şart... Bu felsefeyi ortaya koyacak atılımcı ve enerjik bir ekibin göreve gelmesi gerek. Para da gerekiyor elbette... Paralı başkan şart değil ama bir şekilde bir sermaye bulunması lazım. Galatasaray'da 3 tane şirketi var: Futbol AŞ, Sportif AŞ ve Stat AŞ bunun etrafında bir oluşum olması lazım. Bunu yapabilecek gençler var.

SPOR POLİTİKASI

Türkiye'de Futbol

HİKMET ÇETİNKAYA

Türk futbolu nereye gidiyor?

Bu sorunun yanıtı aranıyor...

Ulusal takımımız başarılı mı, milyon dolarlık transferler Türk futbolunun gelişmesine katkı sağlıyor mu?

Futbol bir gösteri sanatıdır...

Oynanırken zevk alması gerekir seyircinin...

Türkiye'de futbol zevk vermiyor...

Kulüplerin bu konuda bir çabası yok...

O zaman ne yapmalı?

Ülker Şirketler Grubu Başkanı **Ali Ülker,** futbolla ilgili görüşlerini açıklarken önemli konulara değiniyor...

Ülker salt milli takımların başarısını değil, spora verdikleri önemi de vurguluyor...

Türk futbolunun gelişmesi için bir sürece gereksinimi var...

Bu bir gerçek!..

Ali Ülker diyor ki:

“Türkiye'nin değeri olan Ülker'in ülkemizin gözbebeği milli takımlarıyla yan yana durarak büyük bir sinerji yaratacağına inanıyoruz. Bildiğiniz gibi Ülker, bugüne dek futbolda 4 büyük kulübün dışında Lig (A)'da ve Lig (B)'de birçok Anadolu kulübüne, basketbolda 3 büyük kulübe, gelecek vaat eden sporculardan oluşan Alpella'ya ve değişik dallarda takımlarla ferdi sporculara destek veriyor. Bundan sonra Ülker, Türkiye'nin gururu olan futbolda milli takımlara sponsor olarak Türk sporuna verdiği desteği büyütmüştür. Sponsorluğumuz sadece milli takımla sınırlı değildir. Desteğimiz ümit, genç, yıldız, minik ve bayan milli takımlarını da kapsamaktadır. Bu Ülker'in sadece milli takımların başarılarına değil, Türk futbolunun gelişmesi için tüm sürece ve futbolun tüm nesillerine destek olması anlamına gelmektedir. Ayrıca milli takımlara yaptığımız sponsorluk katkısının önemli bir boyutundan daha söz etmek isteriz. Futbol Federasyonu'yla birlikte gençlerin futbola olan ilgisini izleyici olmaktan ileri taşıyarak onların da birer sporcu adayı olmalarına katkıda bulunacak grassroots projeleri üzerine de yoğunlaşmayı planlamaktayız.”

Ülker Kurumsal İletişim Genel Müdürü **Zuhal Şeker** ise bir başka konunun altını çiziyor:

“Ülker Şirketler Topluluğu, Türkiye'nin ekonomik ve sportif başarılarla dünya gündemine taşınması gerektiği inancıyla 23 bin 500 çalışanı ve 42 üretim tesisiyle ülkemizin ekonomik kalkınmasına katkı sağlıyor. Bireysel veya takım olarak spora sağladığımız desteklerle de farklı alanlarda Türkiye'nin ismini duyurmaya çalışıyoruz. Ülker milli takımlar sponsorluğuyla spora aktardığı kaynağı yıllık 36 milyon dolara çıkarmıştır. Kulüp sponsorluklarına ek olarak Futbol Federasyonu, milli takımdan bayan milli takımına dek tüm milli futbol takımlarını içeren geniş kapsamlı bir işbirliği anlaşması yaptık. 5 yıllık sözleşmeyle milli takımlar ana sponsoru olan Ülker, çocuklarla ve gençlerle iç içe olan bir kurum olarak sadece üst düzey futbola değil, altyapıya da destek vermeyi hedeflemektedir. Türkiye'nin değeri olan Ülker'in ülkemizin gözbebeği milli takımlarla yan yana durarak büyük bir sinerji yaratacağına inanıyoruz. Bildiğiniz gibi Ülker bugüne dek futbolda 4 büyük kulübün dışında Lig (A) ve Lig (B)'de birçok Anadolu kulübüne, basketbolda 3 büyük kulübe, gelecek vaat eden sporculardan oluşan Alpella'ya ve değişik dallarda takımlarla ferdi sporculara destek veriyor.”

Evet spora destek gerekiyor. Sadece futbola olmamalı; yüzmeden, tenise; atletizmden dağcılığa kadar sporun her dalına destek verilmelidir.

E-Posta:hikmet.cetinkaya@cumhuriyet.com.tr